

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

כ"א אב ה'תשפ"ד עלון מס' 478 עקב

זמני השבת:			
עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	18:38	19:50	20:30
רחובות	18:56	19:52	20:28
חיפה	18:48	19:53	20:30
ב"ש	18:55	19:51	20:29
ת"א	18:55	19:53	20:28

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דנאן שליט"א

אפשר לשנות את המזל! חלק א'

הדברים הנצרכים שהם: בניי טובים, חיים טובים ופרנסה, גם אם מצד מזלו אינו ראוי להם). והוא אומר: 'כל המצוה' וגו' 'למען תחיון' - הרי חיים, 'ורביתם' - הרי בניי, 'ובאתם וירשתם' - הרי מזוני, ארץ ומלוואה ובתיים מלאים כל טוב, ומעתה כל המתעצם בשלימות התורה והמצוות מובטח בבני ובחיי ומזוני, וזה לך האות אברהם (-קח ראייה לדבר מאברהם אבינו) שהמזל היה מגיד עליו שלא יהיה לו בניי, ולצד שהתעצם בשלימות בעבודת ה', נשתנה המזל והיו לו בניי".

דרך נוספת לשינוי המזל מלמדנו "אור חיינו" בסוף פרשתנו (יא, יג-טו): "וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֶל מְצוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר... אֶת יְקוֹק אֱלֹהֵיכֶם וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנִתְתִּי מִטֶּר אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמַלְקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דָּגְנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ". "פירוש לפי מה שקדם לנו כי שכר מצות אינו משתלם בעולם הזה, הודיע הכתוב... שאם יאהבו ה' וגו' בכל לבבם וגו' יזכו גם בעולם הזה... כשיעבדו ה' כמצטרך אין המזל שולט בהם ויאכלו וישבעו גם מטוב הגשמי".

כלומר מסביר אור חיינו זיע"א, **כיצד יתכן שהתורה מבטיחה שכר גשמי של "ואספת דגנך..." על קיום מצוות התורה**, והרי אין שכר בעוה"ז על מעשה המצוות, וגם הפרנסה תלויה במזל ולא בזכויות! אלא שכל הכללים הללו נכונים, כאשר האדם עובד את הקב"ה מתוך יראה, אך כאשר האדם עובד את הקב"ה מתוך אהבה, אין לו שום מוגבלות לכללים הרגילים של מזל ושכר בעולם הזה, וכבר בעולם הזה יזכה לקבל שפע מעל מזלו!

בס"ד בכך ניתן לפרש דברי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א (ב"ר פרשת וירא פרשה נה): "**אהבה מקלקלת את השורה!**" כלומר, עבודת ד' מאהבה משנה את - שורת הדין - והאדם יקבל שכר על מצוותיו גם בעוה"ז, וגם משנה את - שורת המזל - ויקבל אדם בניי חיים ופרנסה בשפע מעל מזלו! שנזכה לעבודת ד' בלבב שלם מתוך שמחה ואהבת אמת.

שבת שלום ורוב אהבה וברכה

איך משנים את המזל לטובה ולברכה, והאם יש מציאות לקבל שכר על המצוות גם בעולם הזה, מבלי לפגוע בשכר לעולם הבא?

בפרשת הקודמת (דברים ה, כט-ל): "וְשָׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְקוֹק אֱלֹהֵיכֶם אֲתֶכֶם לֹא תִסְרוּ יְמִין וְשִׁמְאַל: בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְקוֹק אֱלֹהֵיכֶם אֲתֶכֶם תֵּלְכוּ לְמַעַן תַּחְיוּן וְטוֹב לְכֶם וְהֶאֱרַכְתֶּם יָמִים בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר תִּירְשׁוּן", **מחדש אור החיים הקדוש זיע"א חידוש נפלא** ואומר שלהבטחות הנפלאות הללו הכוללות בניי חיי ומזוני יכול האדם לזכות בעולם הזה, גם אם במזלו לא כתוב שיזכה להם. ולמרות שנפסקה הלכה כרבי יעקב במסכת קידושין (דף לט: ש) אין שכר על המצוות שהאדם עושה בעולם הזה, אלא רק לעולם הבא, אם כן כיצד משה רבנו מבטיח שאם נשמור את כל המצוות בשלמות נזכה לחיים טובים וארוכים בארץ ישראל בעולם הזה? ומתוך שדברי רבי יעקב מבוססים על דברי הברייתא (שם) שאומרת ש"כל שזכויותיו **מרובין מעונותיו** - מריעין לו". כלומר דוקא לאדם שהוא רוב זכויות, אך יש לו גם עבירות, מריעין לו בעולם הזה כדי שיגיע טהור לעולם הבא. "אבל מי שכולו זכויות יודה (ר' יעקב) כי יטיב לו ה' גם בעולם הזה".

אם כן הדרך הראשונה לשנות המזל ולקבל שכר כבר בעוה"ז היא ע"י שמירת כל המצוות בשלמות, בלי לסור ימין ושמאל.
על יסוד זה חוזר "אור חיינו" בפרשתנו (דברים ת, א): "**כָּל הַמְצִוָּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת, לְמַעַן תַּחְיוּן וְרַבִּיתֶם וּבִיתְכֶם וְיִרְשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ**".

"יתבאר על פי דבריהם ז"ל שאמרו (מוע"ק כ"ח): בניי (-בניי) חיי (-אורך החיים) ומזוני (-פרנסה), לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא (-שלושת דברים אלו אינם ביחס למעשי האדם, אלא לפי המזל שנולד בו), **ובא מאמר משה כאן להם בדבר חידוש**, שאם ישראל יתעצמו לשמור ולעשות כל המצוות בכללות (-כלומר אם יהודי יתאמץ בכל כוחו לשמור את כל המצוות בשלמות הרי ש) יבטחו משלשתם יחד (יזכה בחיי שלושת

החיזוק השבועי

וקרטון בראתי לו שלשים גסטרא, ועל כל גסטרא וגסטרא תליתי בו שלש מאות וששים וחמשה אלפי רבוא כוכבים כנגד ימות החמה וכולן לא בראתי אלא בשבילך ואת אמרת עזבתני ושכחתי! אומר ישעיה ה' לא שכח אותנו גם אם נראה לנו כך זה לא יתכן שהרי ה' ברא מערכת שלמה רק בשבילנו וזדיה ה' זוכר אותנו. בימים אלו עלינו להתחזק באמונה בה' יתברך ולא להתבלבל מהחושך, אולי אנתחו לא רואים אבל ה' **נמצא מאחורי כל מה שעובר עלינו** והוא שומר עלינו מקרוב, שבת שלום.

ההפטרה שלנו היא משבע דנחמתא. עם ישראל טוען "ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני" אדם נושא אשה שניה הוא זוכר את הראשונה, אבל אתה ה' עזבת אותי כביכול נשאת אשה אחרת וגם שכחת מעשי הראשונים! אומר הקב"ה התשכח אשה עולה?!

הקדוש ברוך הוא בתי שנים עשר מזלות בראתי ברקיע ועל כל מזל ומזל בראתי לו שלשים חיל, ועל כל חיל וחיל בראתי לו שלשים לגיון, ועל כל לגיון ולגיון בראתי לו שלשים רטון, ועל כל רטון ורטון בראתי לו שלשים קרטון, ועל כל קרטון

הליכות מבית מרן

שו"ת בחושן משפט

שאלתי רכב לצורך נסיעת חופשה בבין הזמנים ובדרך מחבלים זרקו אבנים על הרכב וגרמו נזק לרכב. האם אני חייב לשלם בעבור התיקון?

תשובה:

איתא במשנה (בב"מ צ"ג ע"א) "והשואל משלם את הכל" ור"ל שחייב לשלם הפסד המשאיל בגניבה אבידה ואונסין וכן נפסק ברמב"ם (פ"א מהלכות שאלה ה"ב) השואל משלם את הכל בין שאבד דבר השואל או נגנב בין שארעו אונס גדול מזה כגון שמתה הבהמה השואלה או נשבת וכו' והשואל משלם הכל חוץ מן המתה בשעת מלאכתה" וכן פסק מרן בשולחן ערוך (סימן ש"מ סעיף א') "השואל מחברו בהמה או מטלטלים ונאנסו בידו כגון שמת או נשבה חייב ואין צריך לומר שחייב בגניבה ואבידה". ובב"מ צ"ז ע"א מובא מעשה על אדם אחד שנשבר לו הדלי ששאל מחברו, ופסק לו רב פפא שיביא עדים שלא שינה ממלאכת הדלי ויפטר. וכן פסק בשולחן ערוך שם "אבל כל קלקול שארע בה מחמת מלאכה ששאלה בשבילה וכו' אפילו מתה מחמת מלאכה פטור והוא שלא ישנה לעשות בה דבר אחר חוץ מהמלאכה

ששאלה בשבילה וכו' אפילו קלה ממנה" הרי שכל ששאל כלי או בהמה מחבירו והשתמש בה לצורך הענין ששאל אותו הכלי פטור אפילו הופסד הכלי שזה חשוב מתה מחמת מלאכתה. והטור כתב בסימן ש"מ שאם באו ליסטים או חיות רעות בדרך והפסידו את הבהמה פטור השואל ובשם אביו הרא"ש כתב שחייב כיון שאונס זה אינו שייך למלאכה. והשולחן ערוך שם סעיף ג' פסק כהרמ"ה "וז"ל השואל בהמה מחבירו לילך דרך ידוע ובאו עליו ליסטים באותו הדרך או חיות רעות ואנסוהו ממנו חשוב שפיר מתה מחמת מלאכה" והסביר מרן בבדק הבית שכל הדרכים בחזקת סכנה ולכן פטור ור"ל שהמשאיל ידע שישנה סכנה זו בדרכים והשאל לו על דעת כן אך הרמ"א שם פסק כדעת הרא"ש והש"ך שם סק"ה הסכים כהרמ"א וכך מצדד הגר"א וכ"פ אפילו מתה מחמת מלאכה פטור והוא שלא ישנה לעשות בה דבר אחר חוץ מהמלאכה

ועל פי הנ"ל נראה שהשואל פטור מנזק הרכב כיון שלא שינה מהמטרה ששאל את הרכב ולפי פסק מרן פטור כשהזיקו ליסטים כיון שהדרכים בחזקת סכנה. [גם אחינו האשכנזים יכולים לטעון קים לי כשיטת מרן ולהפטר מתשלום הנזק וכן פסק הגר"י גרוסמן זיע"א בשו"ת נצח ישראל סימן י'].
www.ateretm.org

הלכות עמרן

המשך הלכות תפילין

טעה והניח תפילין על יד ימינו - לא יצא ידי חובה אפילו בדיעבד. ואם נזכר וחלצם כדי להניחם בשמאלו - צריך לחזור ולברך, אבל אם נזכר קודם שהניח תפילין של ראש - אין צריך לחזור ולברך.

חסר שיער - זקן או קירח יניח במקום שהיו שורשי השערות לפני שנשרו.

מקום הקשר מאחור - קשר "הדלת" שבקצה האחורי של התפילין של ראש צריך להיות באמצע העורף, למעלה מן הגומא (ולא בה) בסוף עצם הגולגולת, והוא מכוון כנגד הפנים. והמשנה ממקום זה לא יצא ידי חובתו.

יזהר שקשר התפילין של ראש שנראה כעין "דלת", וקשר התפילין של יד שנראה כעין "יוד", יהיו כלפי חוץ ולא יתהפכו. ואם התהפכו - יתענה. ואם קשה לו להתענות - יפדה את התענית בצדקה (ועיין לקמן סעיף מ"א בעניין הצדקה). ויזהר לעשות הקשר של תפילין של ראש כאות "דלת" ולא כאות "מם" סתומה.

תפילין על ידו השמאלית - יניח את התפילין של יד על ידו השמאלית שנאמר: "והיה לאות על ידכה" - שהיא יד כהה.

הלכות שבת

שאלה: מאמתי אפשר להתחיל לקרות שנים מקרא ואחד תרגום?

תשובה: השו"ע (ס"ג) כתב שמיום ראשון ואילך חשוב עם הציבור. ובספר מעשה רב מובא שהגאון מוילנא היה נוהג לקרות כל יום את העליה שלה ומסיים בערב שבת, ומ"מ כתב מרן הרב במאמר מרדכי (ח"א עמ' סו) שיותר טוב לקרוא שמו"ת ביום שישי בבוקר מיד אחר התפילה, ומצוה מן המובחר לקרוא כשהוא עטוף בטלית ומעוטר בתפילין, שכן מנהג האר"י והמקובלים.

שאלה: עד מתי אפשר לקרות שמו"ת?

תשובה: כתב השו"ע (סי' רפה ס"ד) מצוה מן המובחר שישלים אותה קודם שיאכל בשבת, ואם לא השלים קודם אכילה ישלים אחר אכילה עד המנחה, ויש אומרים עד רביעי בשבת. ויש אומרים עד שמחת תורה. עכ"ד וכתב מרן הרב במאמר מרדכי (ח"א עמ' סח) שלכתחילה ישלים עד הושענא רבא, ובדיעבד עד שמחת תורה, אולם אם עבר שמחת תורה אינו יכול להשלים שכבר עבר זמנו.

שיעורי תורה מרבני בית מרן במגוון נושאים <<< www.ateretm.org

שיעורי בית מרן

מידי יום שיעורים מרתקים לצפייה באתר

עם מגוון רבנים כדרכו של מרן <<< www.ateretm.org

עטרת תפארת

העלון מוקדש

לרפואת עדי בת מזל תחי' וריעות בת גילה תחי'

לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה

אורייתא הפרשה מזווית נשית

סימן ליראת שמים טהורה

ככתוב בפרשתנו: "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטבה אשר נתן לך" מצוות עשה מן התורה לברך על המזון.

רבי יהודה צדקה צ"ל היה אומר, שאפשר לבדוק יראת שמים של אדם על-פי האופן שבו הוא מברך. אם הוא אומר את הברכה מילה במילה, מכוון ורק אחר כך אוכל – סימן מובהק הוא שיש לו יראת שמים. כי גם כשהוא אוכל, עדיין הברכה היא אצלו העיקר.

הרמב"ם אומר, כי ההלכה היא שלא רק על הנאות יש לנו לברך, אלא אף על כל מצווה ומצווה, ורק אחר כך לעשותן. ויתירה מכך, אומר הרמב"ם דבר נפלא, שחכמים תיקנו בעבורנו ברכות רבות על דרך השבח וההודיה, אפילו שלא בסמוך להנאה או מצווה, אך ורק כדי שנזכור תמיד את הבורא יתברך – "וליראה ממנו" (הלכות ברכות ג ד).

הרמב"ם בא ליישב בדבריו את הקושיה: לשם מה תיקנו חכמים ברכות, ומה התועלת שאליה התכוונו בתקנתם? ועל כך הוא אומר, **שתכלית תקנת הברכות היא להחדיר בנו זכירה תמידית בבורא העולם ויראת שמים תמידית.**

והדבר מוכרח, שכן אם אדם מברך ומשבח את הקב"ה לפני שאוכל ולפני שעושה מצווה כלשהי, חודרת בו יראת שמים טהורה, שכן הוא מקדים את בורא עולם לפני כל מעשיו, ובכך הוא ממליך אותו עליו. אך דבר זה מותנה בכך שהוא מברך מילה במילה ובכוונה מלאה. וכן **הורה לנו רבנו הארי"י**, כי את ברכת המזון צריך לברך בשמחה יתרה (שער המצות, פרשת עקב), וכן כי עיקר השגת האדם את רוח הקודש תלויה בכוונתו ובהירותו בכל ברכות הנהנין (שער רוח הקודש).

מכאן אף יש לנו ראייה ברורה לדבריו של הרב צדקה צ"ל, **שיראת שמים נמדדת על-פי ברכתיו של האדם**, שכן בכך הוא מראה עד כמה הוא מחשיב את בורא העולם לפני כל מעשה שעושה, כמה אכפת לו מהבורא אל מול הרעב שאותו הוא חפץ להשביע. יש בכוחה של כל אשה שמברכת ובפרט אם המשפחה, להשפיע יראת שמיים באמצעות ברכותיה על עצמה ועל סביבתה. וזאת בתנאי שתשים לב למילים היוצאות מפיה, לאמירתן מילה במילה, ובכוונה. (מעובד מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

תאמר לבית יעקב

ש'ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

ש: מהו מקום ההדלקה הטוב ביותר?
ת: עיקר מצות הדלקת נרות שבת הוא להדליקם במקום הסעודה ושם יש לברך. אמנם, גם בשאר החדרים שמשתמשים בהם בשבת יש להדליק, ללא ברכה, ויכול להדליק נר או תאורת חשמל. ע"כ יש להשאיר אור זולק גם במקומות אחרים שרגילים להכנס לשם, כגון: למטבח, לנוחיות וכדו'. אדם שיש לו תינוקות קטנים - צריך להשאיר אור כל הלילה. וכאשר מדליק אור בחדרים שבהם ישתמש בשבת לאור החשמל - **יתכוון שמדליק לשם מצוה.** אין לטלטל את נרות השבת ממקומם שלא לצורך אחרי שהודלקו. אמנם, כשיש צורך להזיזם, כגון כשהדליקו את הנרות במקום אחד אבל רוצים לאכול במקום אחר, או כשיש חשש שילדים יפילו את הנרות - מותר לאדם שעדיין לא קיבל שבת לטלטלם ממקומם.

(מעובד מתוך "מאמר מרדכי-שבת")

פיה פתחה נשים ונפלאות

שמירת הגרביים

בחורה יהודיה הגיעה מארה"ב לשנת לימודים בארץ. לקראת סוף שנת הלימודים, ניגשה אלי ובפיה בקשה "קטנה", שאתיר לה להפסיק לגרוב גרביים. ענית לה, שהרי שמדובר בשאלה הלכתית רצינית, והיא צריכה לפנות לרבנו לצורך בירור העניין. ניגשתי לרב, ולאחר שהצגתי את הרקע החינוכי של חנה, שטחתי את בקשתה. הרב שמע את הדברים, ואמר בסבר פנים רציני: תמשיך לגרוב גרביים... הגרביים ישמרו עליה, ברכה והצלחה!
כאשר פגשתי את חנה, וכשאמרתי לה את תשובתו של הרב היא הגיבה בחריפות והצהירה, שהיא עודנה עומדת על דעתה ואין היא מעוניינת להמשיך במנהגה. השבתי לה בכנות, שמאחר ששיעורתי שיהיה לה קשה, גם אני ביקשתי מהרב לתת טעם לדבריו, אבל תשובת הרב הייתה, שהגרביים ישמרו עליה. לתדהמתן, חנה פרצה בבכי והבטיחה: "לעולם לא אוריד את הגרביים, לעולם! אעשה כדברי הרב אליהו, לא אוריד את הגרביים". חיבקתי אותה, ולאחר שנרגעה הסבירה לי: "למרות שמשפחתי שומרת שבת, למדתי תמיד בבתי-ספר של גויים. להיות יהודייה שומרת מצוות בבית-ספר שכזה היה מביך בשבילי, במיוחד שהקפדתי על לבוש צנוע. אבל תמיד, כשהיה לי קשה במיוחד, הסתכלתי על הגרביים וידעתי שלא אוותר, ואקפיד על ההלכה. הגרביים פשוט חיזקו אותי". חנה המשיכה ואמרה: "בשנה הבאה אלמד באוניברסיטה שרובה גויים. עכשיו, אחרי דברי הרב, אני יודעת שהגרביים ימשיכו לשמור עלי, שלא ארד ברמתי הרוחנית". (מעובד מתוך אביהם של ישראל, הרבנית יסכה בוחניק)

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: עקב

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

תמונה מקיר תזעק

אנחנו גרים בשדרות, לפני מספר שנים היה ספור של נס גלוי בשדרות שלא ישכח לעולם. זה היה יום של שמחה, הכנסת ספר תורה של משפחת דהן, משפחה מוכרת בשדרות. תושבים רבים בקשו להשתתף בשמחת התורה ובשמחתם. שלושים רקטות נחתו באותו היום בשדרות. אבל זה לא מנע מהתושבים הרבים להגיע. מאות אנשים באו ורקדו בחוצות העיר עם ספר התורה שנלקח לבית הכנסת "אהל יצחק". שם התקיימה סעודת מצוה ארצה עם דרשות, ובסיימה בקש הקהל להתפזר כל אחד לביתו. עד כאן הכל עבר בשלום.

לרגע הזה כנראה חכו משמים. כל זמן התהלוכה הכל היה שקט. אבל אחרי שעזב אחרון החוגגים את בית הכנסת נשמעה אזעקת "צבע אדום". כלם רצו לחדר שבו אכלו כדי להסתתר בו אך בית הכנסת היה נעול. בלית ברירה הסתתרו האנשים במקומות אחרים, כשהם אולי כועסים על מי שנעל את בית הכנסת. הטיל נחת קרוב מאוד אלינו. שמענו. אך לא ידענו איפה. כל החשמל בשדרות כבה.

לאט לאט קמנו מהמקומות בהם הסתתרנו, הדלקנו פנסים וראינו את גדל הנס. הטיל נפל בדייק באותו המקום שבו התקיימה הסעודה קדם לכן. במקום שבו כלם רצו להסתתר.

נכנסנו לחדר הפגוע. הכל היה הרוס ושבור. רק שתי תמונות שהיו תלויות על הקיר במסמך דק מאוד נשארו תלויות, התמונות היו תמונות קדש של הבבא סאלי זיע"א ושל הרה"ג מרדכי אליהו זיע"א. הגיוני היה שהן יפלו כתוצאה מההדף, אך הן נשארו תלויות על עמודן. שני צדיקי עולם שמגנים עלינו משמים. כיום בית הכנסת שפץ בסייע תרומותיהם של אנשים נדיבים. (מתוך "אביהם של ישראל" נתנאל סרוסי, שדרות)

חידות

1. מאיזה פסוק בפרשה לומדים ש"אם התחלת במצווה, גמר אותה! שאין המצוה נקראת אלא על שם גומרה"? איזו דגמה נותן רש"י לכך?
2. כיצד קרה הנס שבגדי ישראל במדבר לא בלו?
3. באיזה יום נתרצה הקדוש ברוך הוא לישראל וסלח להם על חטא העגל?
4. מתי נסתלקו ענני הכבוד?
5. במה זכה שבט לוי שהשם הבדיל אותו מעם ישראל לשרת בקדש?
6. "הכל בידי שמים חוץ מיצאת שמים". מאיזה פסוק בפרשה לומדים זאת?

בדיחה

אדם פוגש את חברו הקמץ ליד חוף הים, ורואה שהקמץ שם לילדיו אטמי אזניים. האיש שואל את הקמץ לשם מה הם צריכים אטמים, והרי הם לא נכנסים למים? עונה לו הקמץ: יש כאן אחד שמפריע להם לשחק כל פעם עובר וצועק ארטיק, גלידה... ארטיק, טילון...

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים

אומר הרמב"ן, כי ידוע שישראל הם גבורים ואנשי חיל וכי נמשלו הם לאריות וזאבים. כך מבטיח הקב"ה לאברהם אבינו: "וירש זרעך את שער איביו" וכך אומרת התורה: "ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה וירדפו". עם חזק. עם גבור. עם שאויביו נופלים לפניו לחרב כמו שמבאר בהרבה מקומות בתורה בנביאים ובכתובים.

בגלל זה יש חשש גדול של גאווה. אנו עלולים לחשב בטעות כי הכוח שלנו הוא מכוח עצמנו, חלילה. הכוח הוא המנצח, בעל הכוח הוא השליט ואלה אנחנו. לכן אומר ה' יתברך בפרשתנו: "ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה - וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל, למען הקים את בריתו".

מצוה עלינו לזכר שההצלחה היא מה'. ה' עוזר לנו. ועם זאת, לא בזכותנו באה העזרה הזאת, אלא בזכות הברית והחסד עם אבותינו.

רק כשיודעים שהקב"ה עוזר ויעזר, כשיודעים שה' נתן לנו את הכוח לרשת את הארץ ויתן גם בעתיד. כשיודעים שכל זה מכוח ברית האבות שפרת ה' עמם - אין ממה לפחד. עצם הידיעה הזאת, האמונה בכך - יש בה חידוש ברית עם ה' ועם אבותינו. ברית שבה מי שנתן כוח בעבר - הוא יתן כוח גם בעתיד. לא ייעף ולא ייגע!

ולכן בכל פעם ששומעים על נצחון של חילנו מיד יש להודות להקב"ה - שהוא נתן לחילנו את הכח לעשות חיל, ושמר אתם מכל רע.

(מעבד מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

נדולים צדיקים

רבי יעקב ישראל קניבסקי - "הסטיפלער" זצ"ל

נולד לרבי חיים-פרץ זצ"ל וברכה קניבסקי ע"ה בעיר טשאן. נשא לאשה את מרים קרליץ, בתו של רבי שמריהו יוסף קרליץ ואחותו של ה'חזון איש'.

בא' בניסן ה'תרצ"ד (1934), עלה לארץ ישראל והתיישב בבני ברק. מיד עם באו התמנה על ידי רבי מתתיהו שטגל לראש הישיבה.

מכנה "הסטיפלער" על שם עירת הלדתו.

ממנהיגי העולם החרדי בדור האחרון.

חבר ספר נודע על הש"ס בשם "קהלות יעקב". בנו הוא הרב חיים קניבסקי זצוק"ל.

נפטר בליל שבת, כ"ג במנחם-אב ה'תשמ"ה, ונקבר בבית הקברות בבני ברק, סמוך לקברו של החזון איש.

זכותו יגן עלינו

בין הפותרים תערך הגרלה
אחת לחודש על כרטיס ספר
ע"ש 50 ש"ח

את התשובות יש לשלוח עד יום שלישי למייל ateretme@gmail.com
או להניח בתיבה המוגנת בחצר בית הכנסת רחוב זכריה מדאר 31א' רחובות
לברורים 08-9397933